

نوزدهم فروردین‌ماه ۱۳۷۴

گفتگوی داریوش فروهر با گزارشگر رادیو سوئد

عصر روز شنبه، نوزدهم فروردین‌ماه، گزارشگر بخش فارسی رادیو سوئد گفتگویی تلفنی با داریوش فروهر داشت که متن آن در زیر آورده می‌شود.

گزارشگر: سلام، آقای فروهر، حال شما خوب است؟

داریوش فروهر: سپاس‌گزارم؛ و امیدوارم سال نو بر شما خوب گذشته باشد و تا پایان هم خوب باشد.

گزارشگر: اطلاع پیدا کردیم شما در مصاحبه‌ی خود پس از حوادث خونین اسلام‌شهر آمادگی خود را برای اداره‌ی کشور اعلام کرده‌اید. فکر کردیم، به هر حال، نظر خود شما را بپرسیم بهتر است. اگر رهبران جمهوری اسلامی کنار بروند، برنامه‌ی کار حضرت‌عالی چیست؟ اگر در این رابطه بفرمایید که وضع بر چه پایه‌ای است سپاس‌گزار می‌شویم.

داریوش فروهر: اکنون ایران در یک بحران سهمگین به‌سرمی‌برد و پافشاری بر روی انجام برنامه‌های واپس‌گرایانه وضعی برای کشور پدید آورده که می‌شود گفت، به لحاظ اقتصادی، با ورشکستگی، به لحاظ اجتماعی، با تباهی‌های روزافزون و، به لحاظ سیاست خارجی، با بن‌بست روبه‌رو شده است. به‌طورکلی، سردمداران جمهوری اسلامی در این شانزده‌ساله نشان داده‌اند که از جان‌مایه‌ی کشورداری برخوردار نیستند و همه‌ی کارها را با آوازه‌گری می‌گذرانند و هیچ برنامه‌ی سنجیده‌ای در میان نیست.

برنامه‌ی نخست توسعه‌ی اقتصادی و اجتماعی جز فقر بیشتر به بار نیاورد و، در برنامه‌ی دوم هم، که در این زمینه به تصویب رسانده‌اند، یک مشت رقم سر هم شده و یک مشت دروغ‌پردازی است و، بی‌شک، در پایانش وضع مردم ایران سیاه‌روزتر از وضع کنونی خواهد بود. در این وضع، طبیعی است که در گوشه‌وکنار واکنش‌های اعتراض‌آمیز برخواید خاست. نمونه‌اش وضع بسیار افسوس‌آوری بود که روز سه‌شنبه، پانزدهم فروردین، در اسلام‌شهر، یکی از جنوبی‌ترین بخش‌های تهران بزرگ، پدید آمد و مردمی را که به‌راستی در انقلاب نقش برجسته‌ای داشتند از زمین و هوا به گلوله بستند، شماری کشته شدند و شماری زخمی و دستگیر شدند و هنوز هم آنجا زیر سیطره‌ی نیروهای سرکوبگر است.

در چنین وضعی پیداست که هر میهن‌دوست، هر آرمان‌خواهی نگران آینده باشد و هر چه از دستش برمی آید بکند. من فکر می‌کنم هنگام یک تصمیم بزرگ است، هنگام آن است که همبستگی همگانی را بازیافت، در راستای پایان دادن به روند یکه‌تازی و برپایی مردم‌سالاری کوشا بود. در این میان، من، که سراسر زندگی را در پیکارهای سیاسی با نیروهای اهریمنی گذرانده‌ام، بی‌شک نباید شانه از زیر بار انجام وظیفه‌ی ملی تهی کنم. به همین دلیل گفته‌ام آمادگی دارم در گرداندگی یک گذار آرام از وضع کنونی به مردم‌سالاری هر کاری که باید انجام بدهم و هر تعهدی را به گردن بگیرم.

گزارشگر: جناب آقای فروهر، با توجه به اینکه رهبران جمهوری اسلامی ایران بعد از حوادث خونین اسلام‌شهر، به‌ویژه رئیس قوه‌ی قضائیه، آیت‌الله محمد یزدی، اعلام کردند که با اخلاگران قاطعانه برخورد خواهد شد، چقدر فکر می‌کنید که این پیشنهاد شما بتواند جامه‌ی عمل بپوشد و واقعی بشود؟

داریوش فروهر: طبیعی است سردمداران جمهوری اسلامی دودستی به قدرت چسبیده‌اند؛ ولی در برخورد با

دشواری‌های بزرگی که اکنون دامنگیر کشور می‌باشد، تا یک اندازه‌ای می‌توانند از این نوع آوازه‌گری‌ها از خود نشان دهند. در گذشته هم ایرانیان با این گزافه‌گویی‌ها از سوی زمامدارانشان روبه‌رو بوده‌اند. ولی مردم هنگامی که به پا خیزند، هنگامی که یکدله بشوند و هنگامی که دیگر وضع نکبت‌بار را تحمل نکنند، همی این الدرمدلدرم‌ها را خنثی خواهند کرد.

گزارشگر: آیا در پروژهای که شما اندیشه‌اش را مطرح کرده‌اید، فقط حزب ملت ایران برای دوران گذار در نظر گرفته شده و یا اینکه نیروهای دیگر هم در آن شرکت خواهند کرد؟

داریوش فروهر: به هیچ وجه حزب ملت ایران به‌تنهایی نمی‌تواند یک چنین بار سنگینی را به سرمنزل مقصود برساند. به همین دلیل، حزب ملت ایران هوادار یک اتحاد بزرگ میان همه‌ی سازمان‌های سیاسی ناسازوار با روند یک‌تازی و یک تلاش جبهه‌ای می‌باشد؛ و در این راستا، کوشش‌های بسیار هم شده است؛ و من امیدوارم چنین رویدادهای افسوس‌آوری که به آن اشاره کردم بیش از پیش همه‌ی حزب‌ها با هر اندیشه‌ای را به هم نزدیکتر کند و بتوانند برنامه‌ی هماهنگی برای شکل سازمانی دادن به جنبش خواستار مردم‌سالاری، که اکنون در ایران پا گرفته، داشته باشند.

گزارشگر: آیا شما در این تلاش، مثلاً، با نهضت آزادی ایران و یا جناح‌هایی از جمهوری اسلامی ایران، مثلاً، با روزنامه‌ی سلام، دست‌اندرکاران روزنامه‌ی سلام، تماس‌هایی حاصل کردید؟ بیشتر البته منظورم نهضت آزادی ایران است.

داریوش فروهر: روزنامه‌ی سلام که هم‌امروز نوشتاری داشت پیرامون انتخابات آزاد و از آزاد گذاردن حزب‌ها دم زده بود؛ ولی برداشت من این است که بیشتر چنین روزنامه‌هایی و هواداران و دست‌اندرکاران آن در درون چارچوبه‌ی جمهوری اسلامی عرض‌اندام می‌کنند؛ اما نهضت آزادی امیدوار هستم که نقش برجسته‌ای مانند گذشته در پیکارهای رهایی بخش ملی بازی کند، گرچه با افسوس بسیار در میان آن‌ها هم این نظریه که تنها به یک بهگرد وضع اکتفا بشود و خواستار دگرگونی نباشند بیش و کم وجود دارد.

گزارشگر: بله، بسیار متشکرم، جناب آقای فروهر، از اینکه وقتتان را در اختیار ما گذاشتید.

داریوش فروهر: سپاس‌گزارم. از فرصت بهره می‌گیرم و، چون هنوز در آغاز سال نو هستیم، به ایرانیان ساکن سوئد نوروز را شادباش می‌گویم؛ و امیدوارم بیش از پیش در یاد میهن زنجیرشده‌ی خودشان باشند.